voorstel

Zwolle

Raadsbrief over artikel 45 vragen

Datum	11 september 2026
Onderwerp	Beantwoording artikel 45 vragen van D66, PRO en ChristenUnie over Zwolle Schuldenvrij
Versienummer	1
Portefeuillehouder	Tjitske Siderius

Bijlagen
Bijlage 1 – Schriftelijke vragen ex. Art. 45 - Zwolle Schuldenvrij

Openbaarheid
☒ Openbaar
☐ Geheim

Wij stellen u voor kennis te nemen van:
De beantwoording van de artikel 45 vragen over Zwolle Schuldenvrij.

Datum 11 september 2026

Inleiding
De fracties D66, PRO en ChristenUnie hebben op 17 juli 2026 schriftelijke vragen gesteld. In deze raadsbrief reageert het college op de artikel 45 vragen die zijn gesteld naar aanleiding van succesvolle pilots in het kader van schuldenaanpak, zoals in de gemeente Arnhem, Amsterdam en Rotterdam. De vragen hebben betrekking op Schulddienstverlening in Zwolle en in hoeverre het college bereid is ook in Zwolle een dergelijke succesvolle pilot te starten.

Vraag 1: *Is het college bekend met de Arnhemse aanpak, de schuldenvrije buurt aanpak in Amsterdam en de werkwijze van Nieuw Vaarwater (Rotterdam)? En wat is de reflectie van het college op het succes in deze gemeenten en specifiek de gemeente Arnhem?*

Het college is bekend met deze initiatieven, in het bijzonder met de Arnhemse aanpak.

Het college ziet dat gemeenten zoeken naar nieuwe manieren om inwoners met problematische schulden nog beter te bereiken en te ondersteunen. De resultaten die in Arnhem zijn gerapporteerd zijn interessant en laten zien dat een integrale aanpak, waarbij financiële ondersteuning wordt gecombineerd met intensieve begeleiding, voor een deel van de doelgroep positieve effecten kan hebben. Tegelijkertijd is het van belang om dergelijke resultaten zorgvuldig te beoordelen. Iedere gemeente kent een eigen doelgroep, lokale context, uitvoeringspraktijk en financiële mogelijkheden.

Ook in Zwolle ontstaan vernieuwende initiatieven. Zo zijn bijvoorbeeld Zwolse maatschappelijke organisaties samen met Platform Kansenongelijkheid de pilot ‘Schuldenvrij door Groei!’ gestart. Binnen deze pilot worden schulden van een kleine groep jongeren afgelost en volgen de deelnemers een programma gericht op basisvaardigheden, persoonlijke groei en financiële redzaamheid. Het college volgt dit lokale initiatief met belangstelling en betrekt de ervaringen bij de verdere ontwikkeling van de Zwolse aanpak.

Vraag 2: *Welke resultaten, effecten en doelen zijn er tot op heden behaald met het beleidsplan financiële bestaanszekerheid (2026-2030)?*

De gemeenteraad heeft op 19 januari 2026 het beleidsplan Financiële Bestaanszekerheid 2026-2030 vastgesteld. Gezien de relatief korte periode sinds de vaststelling, is het nog te vroeg om uitspraken te doen over de maatschappelijke effecten en de mate waarin de vier doelen voor 2030 worden bereikt.

Wel zijn sinds de vaststelling van het beleidsplan verschillende activiteiten voortgezet en zijn nieuwe acties in gang gezet. Zo onderzoekt het college onder andere de mogelijkheden van intensivering van vroegsignalering en de outreachende jongerenaanpak en zijn er vervolgstappen gezet in het verbeteren en vereenvoudigen van de toegankelijkheid van inkomensondersteuning. Hiervoor is het college dit jaar gestart met het ambtshalve verstrekken van een bijdrage uit het Participatiefonds voor volwassenen, de Kindregeling en de Zorgkostenregeling. Bij ambtshalve verstrekken hoeven inwoners deze ondersteuning niet zelf meer jaarlijks aan te vragen. Hierdoor ontvangen inwoners makkelijker de ondersteuning waar zij recht op hebben.

De gemeenteraad wordt de komende jaren geïnformeerd over de voortgang van de resultaten, effecten en doelen middels de reguliere P&C cyclus en de monitor Financiële Bestaanszekerheid.

Vraag 3: *In het beleidsplan schulddienstverlening 2021 – 2025 zijn er vier ambities waaronder realiseren van bestaanszekerheid voor huishoudens. In hoeverre acht het college deze ambitie behaald? En hoe kijkt het college naar het behalen van de overige drie ambities?*

Het college beoordeelt de ambitie 'het realiseren van bestaanszekerheid' als deels behaald. In de afgelopen beleidsperiode zijn belangrijke stappen gezet om inwoners met financiële problemen sneller en beter te ondersteunen. Zo is bijvoorbeeld de doelgroep voor het perspectieffonds verbreed, zijn schuldregelingen efficiënter ingericht en is de toegang tot ondersteuning langs verschillende routes verbeterd. Deze ontwikkelingen dragen bij aan financiële rust en perspectief. Tegelijkertijd is bestaanszekerheid afhankelijk van meer factoren dan alleen gemeentelijk beleid.

Het duurzaam voorkomen van problematische schulden en het versterken van financiële bestaanszekerheid blijven belangrijke opgaven. Daarom wordt ook in het beleidsplan Financiële Bestaanszekerheid 2026-2030 ingezet op een brede aanpak van financiële bestaanszekerheid met nog meer nadruk op preventie, het tijdig bereiken van inwoners, toegankelijke inkomensondersteuning en het versterken van financiële redzaamheid.

Voor de overige drie ambities constateert het college dat eveneens belangrijke resultaten zijn bereikt. De preventieve aanpak is versterkt door de verdere ontwikkeling van vroegsignalering en de samenwerking met partners, onder andere binnen de sociale basis. De ondersteuning van kwetsbare inwoners is toegankelijker geworden door een bredere toegang en specifieke voorzieningen voor verschillende doelgroepen. Daarnaast is de samenwerking met maatschappelijke organisaties, werkgevers en andere partners verder uitgebouwd.
Deze samenwerking draagt bij aan een sterke sociale basis in Zwolle. Via laagdrempelige voorzieningen, vrijwilligersinitiatieven en maatschappelijke netwerken kunnen financiële problemen eerder worden gesignaleerd en inwoners sneller worden ondersteund, waardoor zwaardere hulp waar mogelijk kan worden voorkomen.

Het college beoordeelt deze drie ambities daarom als grotendeels behaald, waarbij ook op deze thema's verdere ontwikkeling nodig blijft.
Voor een uitgebreide beoordeling van de vier afzonderlijke ambities verwijs het college naar het evaluatierapport dat als bijlage is opgenomen bij de raadsbehandeling van het beleidsplan Financiële Bestaanszekerheid 2026 -2030.

Vraag 4: *En hoe verhouden zich de resultaten uit bovenstaande vragen tot de Zwolse resultaten? En welke conclusies zijn hieruit te trekken?*

Een directe vergelijking tussen de resultaten van Arnhem, Amsterdam, Rotterdam en Zwolle is beperkt mogelijk. De aanpakken verschillen in doelgroep, werkwijze, schaal, en lokale context.

Voor Zwolle is de belangrijkste conclusie dat deze gemeenten laten zien dat een meer intensieve en integrale aanpak voor een specifieke groep inwoners met multiproblematiek, waaronder financiële problemen, aanvullende resultaten kan opleveren naast de reguliere schulddienstverlening.
Het college wil de opgedane ervaringen daarom betrekken bij de verdere ontwikkeling van de Zwolse schuldenaanpak. Zoals toegelicht bij vraag 5 wordt verkend of elementen uit deze aanpakken meerwaarde kunnen hebben ten opzichte van de bestaande Zwolse werkwijze. Op basis van de uitkomsten volgt een afzonderlijke afweging of een vervolg wenselijk, haalbaar en financieel verantwoord is.

Vraag 5: *Op basis van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening moet de hulpverlening overal gelijkwaardig en toegankelijk zijn, met aandacht voor preventie en maatwerk. In hoeverre is het college bereid om de succesvolle pilot uit Arnhem in Zwolle te starten? Zo ja, hoe gaat men dat doen? Zo nee, waarom niet?*

Het college is bereid te verkennen of elementen uit de Arnhemse aanpak en eventueel andere gemeenten meerwaarde kunnen hebben voor Zwolle. Daarbij wordt bezien welke elementen effectief zijn, wat Zwolle al doet, welke aanvullende aanpak eventueel nodig is en wat daarvan de maatschappelijke, organisatorische en financiële gevolgen zijn. Ook wordt gekeken naar de verhouding tot de reguliere schulddienstverlening, de sociale wijkteams en andere lopende initiatieven in Zwolle. Deze verkenning staat nadrukkelijk los van een besluit om een pilot te starten en bevat geen voorbereiding op de uitvoering. Er worden in deze fase geen uitvoeringsprocessen ingericht, geen verplichtingen aangegaan en geen middelen of capaciteit gereserveerd voor een eventuele pilot.

Na afronding van de verkenning volgt een afzonderlijk bestuurlijk afweegmoment. Het college besluit dan, mede op basis van de meerwaarde ten opzichte van de bestaande Zwolse aanpak, de financiële haalbaarheid en de beschikbare capaciteit, of een vervolg wenselijk en verantwoord is. Daarbij kan de uitkomst ook zijn dat geen pilot wordt gestart of dat wordt gekozen voor versterking van bestaande instrumenten.

Openbaarheid
Deze raadsbrief en alle bijlagen zijn openbaar.

Burgemeester en wethouders van Zwolle,

burgemeester, Peter Snijders

secretaris, Dick Emmer